

Bronnen

Gertie komt er niet meer uit met alle wensen, eisen, verzoeken en verwachtingen van anderen. Ze is 50 jaar en werkt in het onderwijs. Het is nooit genoeg wat ze doet, ze probeert vriendelijk te blijven, maar het lijkt erop dat niemand snapt dat als ze 'nee' zegt, ook echt 'nee' bedoelt.

De stamboom

"Ik neem aan dat jouw opdracht om mijn 'bron' te tekenen ruim mag worden opgevat, in die zin dat knippen en plakken ook tot de mogelijkheden behoren," staat in een mailtje van Gertie. Ze heeft het niet met tekenen, kan ze niet, wordt niks, enzovoort. De achtergrond bestaat uit vier kleuren en verbeelden: aarde, lucht, vuur en water. De poppetjes zijn uitgeknipt en vormen samen een piramide. De stamboom, zij die haar voorgingen en waaruit zij geboren werd. "De lijn van de voorouders wordt doorgegeven en doorgezet in mij."

Ik ben gewend dat mensen met deze opdracht iets kiezen dat te maken heeft met water, óf een bron, óf een meer, óf een waterval, maar een stamboom? Ik besluit om door te gaan op deze boom en wat die voor haar betekent.

"Een boom is geworteld in de aarde en wijd vertakt, in de levensstroom van de boom wordt kennis doorgegeven. Een andere stroom die steeds in beweging is, is de cyclus van de seizoenen: ontkiemen, bloeien, oogsten en de rust van de winter." Als we deze fasen vertalen naar ons dagelijks leven, vinden we: ontwikkelen, handelen, resultaat en reflectie.

Gertie is gewend om in termen van doelen en eindproducten te denken. Het is de denkwijze van het verstand en de logica, er is een begin en een eind. Hier ontbreekt het mystieke, het onverklaarbare waarin geen begin, geen oorzaak en gevolg te onderscheiden is.

Het cyclische verklaart niet, het hoeft niet te verantwoorden en hoeft nergens te komen.

In de herfst worden de kiemen gelegd voor de nieuwe geboortes in het voorjaar. Gertie beseft dat haar verhaal daar stopt. Weloverwogen heeft ze gekozen om geen kinderen te willen. Einde van de stamboom, maar haar ideeën draagt ze wel uit. Het leven eindigt, het aanwezig-zijn laat sporen na.

De bron

Een half jaar later, zoals ze zelf schrijft in een mail: "Ik teken, schilder en klierd met plezier." Ze is met vakantie geweest en vertelt over een ervaring: "Even boven de poolcirkel, rotsachtig landschap, er lagen allemaal stenen, ik weet niet waarvoor, misschien was het helemaal niet bijzonder, maar het leek net of het klopte, alles klopte, dat ik daar was, zoals het er uit zag, het voelde 'eeuwig'? Ik weet niet hoe ik het moet uitleggen."

Ik herken wat Jung een 'numineuze' ervaring noemt. Een bijzonder moment waarin een mens iets ervaart van verbondenheid met alles wat er is, er was en zal zijn.

Ruimte en tijd vallen samen.

Ik vraag haar om er een poging aan te wagen dit bijzondere landschap te verbeelden zoals de ervaring voor haar was. Gertie laat zien wat haar pogingen zijn, maar het voelt nog niet goed.

Wat wel opeens aanwezig is: "Ik heb mijn bron getekend." Opeens heeft ze die haarscherp in beeld, een open plek in het bos, vriendelijk en alles in harmonie. Ze weet dat een open plek in het bos de verbeelding is van haar plekje achter het gordijn waar ze als kind haar toevlucht zocht wanneer haar ouders weer eens ruzie hadden.

Weken gaan voorbij met de terugkerende spanningen in het dagelijks leven, en de pogingen om de beleving/ervaring op papier te krijgen. Het lukt, een synthese tussen haar ervaring van de ziel en de bron, de stenen liggen als markeringen om haar de weg te wijzen. Opnieuw zijn begin (bron), de weg (stroom, de kennis) verbonden met haar ziel, die ontsproot in de levensboom.

Gea Evenhuis

www.agogischtherapeut.nl

